

Commissiegriffier: O. Vliegthart | 0348-428619 | raadsgriffie@woerden.nl

De voorzitter gaat ervan uit dat alle technische / informatieve vragen over de stukken aan de [opsteller\(s\)](#) zijn gesteld, zodat de vergadering hier niet mee wordt belast. De bereikbaarheidsgegevens staan op het stuk. De annotatie is een ambtelijk product van de griffie en dient ter ondersteuning van de raad. Fracties kunnen de genoemde punten naar eigen inzicht wel of niet betrekken bij hun inbreng; het is overigens niet de bedoeling dan naar de griffie te verwijzen.

Raadsvoorstel ([17R.00263](#)) Begroting Ferm Werk 2018-2021

1. Doel van de bespreking

De commissie wordt gevraagd de raad te adviseren over de voorgestelde zienswijze bij de begroting Ferm Werk 2018-2021, die als volgt luidt:

De raad van Woerden heeft de begroting Ferm Werk 2018 - 2021 ontvangen. De raden van de vier in Ferm Werk deelnemende gemeenten hebben op basis van de gemeenschappelijke regeling Ferm Werk de mogelijkheid om een zienswijze uit te brengen alvorens het algemeen bestuur Ferm Werk de begroting vaststelt en indient bij de provincie. Het traject staat onder grote tijdsdruk, ook omdat nogal wat gremia bij het opstellen en vaststellen van de begroting zijn betrokken.

Over het proces

In verband met het voorgaande vindt de raad het een goede aanvulling dat dit jaar een kaderbrief is verschenen als opmaat voor deze begroting. In principe maakt een kaderbrief het mogelijk dat de raden van de deelnemende gemeenten in een vroeg stadium een integrale discussie voeren over inhoudelijke beleidsuitgangspunten en financiële kaders. Helaas was de kaderbrief 2018 in dat licht nog niet optimaal. Om die reden heeft de raad in februari 2017 een motie aangenomen. Strekking van die motie was de vraag aan Ferm Werk aan te geven op welke wijze de groei van het bestand kon worden omgebogen. De motie was een oproep aan Ferm Werk met vernieuwende voorstellen te komen (inzet van instrumenten en middelen). De raad begrijpt dat nu is gekozen voor een beleidsarme begroting en dringt er op aan in een vervolgtraject alsnog aanvullend vernieuwend beleid te formuleren.

Over de inhoud

De raad heeft met belangstelling kennis genomen van de voorlopige resultaten van de screening van het Woerdens bestand. Uit de cijfers wordt duidelijk dat veel inwoners met een bijstandsuitkering een grote tot zeer grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Verder blijkt dat daarbij meerdere factoren een rol spelen zoals leeftijd, uitkeringsduur en herkomst (beheersing van de Nederlandse taal). De raad trekt daaruit de voorlopige conclusie dat de dienstverlening door Ferm Werk zich minder kan richten op directe bemiddeling (het aantal cliënten met een korte afstand tot de arbeidsmarkt is zeer gering geworden). Meer aandacht moet worden gegeven aan trajecten die cliënten rijp maken om bemiddeld te kunnen worden. Dat vraagt om een andere aanpak en om inzet van andere instrumenten. In die zin is het teleurstellend dat deze begroting beleidsarm is opgesteld. Wij dringen er op aan dat zo snel mogelijk initiatieven worden genomen om te komen tot een aanvullende aanpak. In de begroting (pag. 5 en verder) staat een aantal doelstellingen verwoord. De raad is verheugd te zien dat wordt ingezet op een toename van het gebruik van de Bbz-regeling. Het is belangrijk zelfstandig ondernemerschap te promoten om in het eigen inkomen te voorzien. De raad dringt er op aan nu ook ernst te maken met het creëren van garantiebannen en beschutte werkplekken. Uit de screening van het bestand blijkt dat mogelijk 20 inwoners hiervoor in aanmerking komen. Deze cliënten moeten zo snel mogelijk bij het UWV worden aangemeld om te worden opgenomen in het doelgroepregister en eventueel een advies nieuw beschut te krijgen.

Over de begroting

De begroting is een beleidsarme begroting. Desondanks neemt de gemeentelijke bijdrage grote geldstroom (cliëntgebonden kosten) toe met € 572.000,- en nemen de uitvoeringskosten toe met € 747.000,-. De raad begrijpt dat sprake is van een groter en een meer 'bewerkelijk' bestand en dat dat meer kosten met zich meebrengt, maar vindt de toename in formatie fors. De toename aan uitvoeringskosten moet gepaard gaan met een hogere ambitie wat betreft toeleiding naar werk en bevordering van sociale activiteit. En zoals aangegeven ook wat betreft het realiseren van garantiebannen en beschutte werkplekken.

Over het vervolg

Samenvattend vindt de raad het jammer dat Ferm Werk er niet in is geslaagd een beleidsrijke begroting voor te leggen en dat daarmee ook niet is voldaan aan onze wensen zoals verwoord in de motie van 23 februari jl. De raad gaat er vanuit dat zo spoedig mogelijk aanvullende keuzes worden gemaakt en wil daarbij intensief worden betrokken. Uiteindelijk wil de raad dat deze aanvullende keuzes een (inhoudelijke en financiële) vertaling krijgen in de resultaatafspraken met Ferm Werk voor 2018 en de Kaderbrief 2019 die in het najaar door Ferm Werk wordt opgesteld.

Voor de behandeling is wethouder Koster uitgenodigd.

2. Voorgeschiedenis (chronologisch)

Overzicht kwartaalrapportages

18 juni 2015	15R.00381 Kwartaalrapportage Ferm Werk Q1 2015
20 augustus 2015	15R.00509 Kwartaalrapportage Ferm Werk Q2 2015
19 november 2015	15R.00712 Kwartaalrapportage Ferm Werk Q3 2015
3 maart 2016	16R.00085 Kwartaalrapportage Ferm Werk Q4 2015
23 mei 2016	16R.00256 Kwartaalrapportage Ferm Werk Q1 2016
31 augustus 2016	16R.00511 Kwartaalrapportage Ferm Werk Q2 2016
21 november 2016	16R.00719 Kwartaalrapportage Ferm Werk Q3 2016
23 maart 2017	17R.00183 Kwartaalrapportage Ferm Werk Q4 2016

Bespreking in commissie/raad of publicatie op DLIS

1 april 2015 commissie Welzijn	Raadsvoorstel (15R.00137) zienswijze DVO Begroting Ferm Werk 2015 Bespreking van onder meer het raadsvoorstel zienswijze DVO - begroting Ferm Werk 2015. Wethouder Koster zegt toe dat de pro forma begroting Ferm Werk 2016 in juni kan worden besproken en de definitieve begroting Ferm Werk 2016 in de vergadercyclus van december 2015.
23 april 2015 raadsvergadering	Geamendeerde zienswijze DVO Begroting Ferm Werk 2015 Een raadsbreed amendement inzake het vaststellen van een wijziging van de zienswijze en financiële uitgangspunten Ferm Werk wordt unaniem aangenomen door de raad.
28 september 2015 raadsvergadering	Raadsvoorstel (15R.00493) inzake begroting 2016 Ferm Werk met meerjarenraming 2017-2019 Het raadsvoorstel inzake de begroting Ferm Werk 2016 wordt geamendeerd waardoor de zienswijze is aangescherpt.
2 december 2015 commissie Welzijn	Ferm Werk Het raadsvoorstel 15R.00732 (nota Beleid Participatie, Werk en Inkomen) wordt door de commissie niet doorgeleid naar de raad van 16 december. Uit de besluitenlijst: <i>Hoewel er veel vragen worden gesteld over bijvoorbeeld beschut werk en de 'regelluwe' bijstand staat een groot deel van de commissie voornamelijk stil bij de uitvoering van eerder door de raad aangenomen amendementen. Deze amendementen lijken niet allemaal in het beleid verwerkt te zijn. Op basis van deze constatering besluit de commissie na een korte schorsing dat het stuk in aangepaste vorm behandeld kan worden in de vergadercyclus van januari.</i> <i>Op basis van het advies van de commissie trekt de wethouder het raadsvoorstel (15R.00732) inzake Beleid Participatie, Werk & Inkomen terug. Zij zal in januari met een aangepaste versie komen.</i>
27 januari 2016	Raadsinformatiebrief (16R.00031) prestatieafspraken Ferm Werk 2016
28 januari 2016 raadsvergadering	Raadsvoorstel (15R.00800) nota Beleid Participatie, Werk & Inkomen 2016-2017 Een amendement van CDA en Inwonersbelangen met de strekking tot het opnieuw opnemen van de reeds vastgestelde kaders en doelstellingen wordt

aanvaard. De raad stelt unaniem de (geamendeerde) nota beleid Participatie, Werk en Inkomen vast.

Uit het [raadsbesluit](#):

“4) Het college opdracht te geven de raad uiterlijk 1 maart 2016 (behandeling in vergadercyclus maart) te voorzien van een raadsvoorstel met de procesagenda voor de totstandkoming van het beleid PWI 2017. Het proces wordt zodanig vormgegeven dat de raad beleidskeuzes kan maken binnen de driehoek mensen – instrumenten – geld, waarbij voor de raad inzichtelijk gemaakt wordt welke keuzes welke gevolgen hebben. Dit als onderdeel van de procesagenda Sociaal Domein zoals toegezegd door het college naar aanleiding van motie 27 van 16 december 2015.

Toelichting: De raad vindt het absoluut onwenselijk om binnen het PWI domein beschikbare financiële middelen en inhoudelijk beleid los van elkaar te bespreken. Voor 2017 wordt passend in de cyclus van de gemeentefinanciën voor dit domein een programmabegroting opgesteld (acties en middelen met elkaar verbonden), welk na goedkeuring door de raad dient als kader voor de afspraken met uitvoeringsinstanties.”

2 februari 2016	Brief college (16U.02766) inzake aanvullende informatie m.b.t. behandeling rib resultaatafspraken Ferm Werk 2016
10 februari 2016 commissie Welzijn	Raadsinformatiebrief (16R.00031) resultaatafspraken Ferm Werk 2016
9 maart 2016 commissie Welzijn	Raadsinformatiebrief (16R.00073) resultaatafspraken Ferm Werk 2016 (aangepaste versie)
13 april 2016 commissie Welzijn	Raadsinformatiebrief (16R.00094) Procesagenda Participatie, Werk en Inkomen 2016 De Rib met de, kort voor de commissiebehandeling aangepaste, procesagenda is geagendeerd op verzoek van de CDA-fractie. De wethouder gaat in op de P&C-cyclus in relatie tot de besluitvormingscyclus rond Ferm Werk. De wethouder geeft aan dat geld en inhoud niet altijd op hetzelfde moment kunnen worden besproken. Dit heeft te maken met de aanlevering van de begroting van Ferm Werk bij de provincie. De wethouder tracht in ieder geval de bespreekmomenten over middelen en beleid zo dicht mogelijk bij elkaar te houden.
19 mei 2016 commissie Algemeen	Raadsvoorstel (16R.00202) inzake zienswijze begroting Ferm Werk 2017 en meerjarenraming 2018-2020 <i>Uit de besluitenlijst:</i> De commissie stelt vragen en maakt opmerkingen over onder meer het volgende: • Eerste aanzet om inhoud en geld samen te bespreken • Extra middelen voor de verhoogde taakstelling statushouders • Verscherping (kwantificering) van de opmerking over hogere uitstroom in de zienswijze • Ferm Werk is op de goede weg • Leerpunten van Bodegraven-Reeuwijk • Opzoeken van de grenzen van de Participatiewet en het toestaan van experimenten • Beschut werk en voorzieningen voor de mensen die niet in aanmerking komen voor beschut werk • Het voorleggen van verschillende zienswijzen aan de raad (scenario's) Wethouder Koster beantwoordt de vragen uit de commissie en geeft aan blij te zijn met de ontwikkeling van Ferm Werk. Het kwantificeren van het gewenste hogere uitstroompercentage gebeurt bij het opstellen van de resultaatafspraken voor 2017. De wethouder verwacht dat het aantal bijstandsgerechtigden zal stijgen door de uitstroom uit de WW. De meerkosten van de grotere groep

statushouders worden gedekt uit de rijksmiddelen die beschikbaar worden gesteld op basis van het akkoord tussen de VNG en het rijk over de verhoogde asielinstroom.

De raad stelt op 31 mei een [zienswijze](#) vast, waarbij aandacht wordt besteed aan:

- De wens om een verhoogd uitstroompercentage op te nemen in de Resultaatafspraken 2017.
- De terugloop van het aantal WSW'ers.
- Een analyse op de hoge kosten van beschutte werkplekken, garantiebanen en detabanen (detacheringsbanen).
- Het treffen van voorbereidingen op de versnelde huisvesting van vergunninghouders.
- Het maken van een aangepaste begroting zodra de aantallen (statushouders) en het beroep op de verschillende voorzieningen bekend zijn.

31 mei 2016
[raadsvergadering](#)

Raadsvoorstel ([16R.00186](#)) deelname experiment regelluwe bijstand

De raad besluit in te stemmen met het voorstel van het dagelijks bestuur Ferm Werk om deel te nemen aan het Experiment regelluwe bijstand zoals de gemeente Utrecht dat voornemens is uit te voeren vanaf 1 januari 2017.

8 juli 2016

Brief ([16.015012](#)) reactie Ferm Werk op zienswijze begroting 2017-2020

15 augustus 2016

Vastgestelde begroting Ferm Werk 2017-2020 ([16.018149](#))

25 oktober 2016

Raadsinformatiebrief ([16R.00634](#)) Governance Ferm Werk, uitvoering BBZ-regeling en experiment regelluwe bijstand

22 november 2016
[commissie Welzijn](#)

Raadsvoorstel ([16R.00664](#)) vaststellen zienswijze wijziging verordeningen Participatie, Werk en Inkomen

Het betreft een wijziging van de volgende verordeningen:

- [Verordening Declaratieregeling](#)
- [Verordening Individuele Inkomenstoelage](#)
- [Afstemmingsverordening](#)
- [Participatieverordening 2017](#)
- [Verordening Cliëntenparticipatie](#)

De raad stelt op 24 november een [zienswijze](#) vast.

17 januari 2017

Raadsinformatiebrief ([17R.00017](#)) resultaatafspraken Ferm Werk 2017

8 februari 2017
[commissie Welzijn](#)

Raadsinformatiebrief ([17R.00024](#)) Kaderbrief Ferm Werk 2018

Uit de besluitenlijst:

De commissie bespreekt onder meer het volgende:

- De vorm en inhoud van de kaderbrief
- Reactie van het college op het ongevraagde advies van de Participatieraad Woerden
- Het niet invullen van de plekken voor beschut werk
- De gevolgen van de door de FNV genoemde verdringing en het al dan niet hanteren van het verdringingsprotocol
- De ambitie om doorlooptijden van aanvragen terug te dringen
- Opmerking van de FNV over de toegang tot en bekendheid van de onafhankelijke cliëntondersteuning
- Het ontbreken van handvatten en vernieuwende initiatieven om de verhoging van de uitstroom te bereiken
- De wens om concrete voorstellen en denkrichtingen om te investeren in terugdringing van het bestand
- Het voorkomen van uitzichtloze situaties (Catch-22)
- De aanzienlijke verhoging van het aantal bijstandsgerechtigden

-
- Verbeterpunten voor de kaderbrief voor volgend jaar

Wethouder Koster beantwoordt de vragen uit de commissie en reageert op de aandachtspunten. Ook het college is van mening dat de kaderbrief in de huidige vorm onvoldoende concreet is. Met betrekking tot de vraag over beschut werk geeft ze aan dat de screening van het bestand heeft geleid tot 2 personen die voor beschut werk in aanmerking zouden komen. De wethouder zegt toe dat de raad een afschrift ontvangt van de formele reactie ontvangt op het advies van de participatieraad Woerden.

De input van de commissie bij de kaderbrief wordt door de wethouder meegenomen naar Ferm Werk. Vervolgbespreking door de commissie vindt plaats bij behandeling van de begroting 2018 en de resultaatafspraken 2018 van Ferm Werk. Op 6 april 2017 vindt er een raadsinformatiebijeenkomst plaats bij Ferm Werk.

23 februari 2017
[raadsvergadering](#)

Motie Kaderbrief Ferm Werk

Onderstaande motie wordt met algemene stemmen aanvaard: De wethouder geeft aan de motie onder de aandacht te brengen van Ferm Werk met het verzoek om bij het opstellen van de begroting daar volledig rekening mee te houden.

“Constaterende dat:

- De kaderbrief een nieuw element is in de P&C cyclus van Ferm Werk.
- Deze kaderbrief op dit moment alleen inzicht geeft in een aantal relevante ontwikkelingen en tendensen (groei van aantal bijstandsuitkeringen en de gevolgen daarop voor de grote en kleine geldstroom binnen Ferm Werk).
- Zowel college als raad daarmee constateert dat de inhoud van deze kaderbrief nogal algemeen is en relevante onderwerpen onderbelicht laat.

Overwegende dat:

- De raad van mening is dat er op basis van uitgebreidere informatie een meer inhoudelijke discussie met elkaar gevoerd moet worden over de keuzes en inzet van middelen voordat zij spreekt over de begroting 2018 van Ferm Werk en een zienswijze daarop gaat vaststellen.
- Tijdens de commissievergadering Welzijn van 8 februari jongstleden naar voren kwam dat de raad in ieder geval antwoord wil hebben op de volgende vragen en uitgangspunten:
 - Met de inzet van welke instrumenten, samenwerkingsvormen en financiële middelen is de organisatie Ferm Werk in staat de verwachte groei van het aantal bijstandsuitkeringen in 2018 en de daarmee gepaard gaande stijging van kosten maximaal te keren?
 - Kortom, welke aanzet tot een plan van aanpak vinden wij terug in de begroting 2018?
 - Bestaande kaders (zoals ‘iedereen doet mee’ en ‘maatwerk’) en resultaatafspraken zijn daarbij de uitgangssituatie.

Verzoekt het college om:

Het verzoek bij Ferm Werk neer te leggen om zorg te dragen voor de volgende punten:

- Bovengenoemde vragen en uitgangspunten worden expliciet meegenomen in de begroting 2018 van Ferm Werk.
- Voordat de raad gaat spreken over de begroting 2018 van Ferm Werk en daar een zienswijze op gaat vaststellen, de raad te voorzien van inhoudelijke informatie die de raad in staat stelt om op de genoemde vragen en uitgangspunten een volwaardig debat te voeren en besluiten te nemen.”

14 maart 2017

Raadsinformatiebrief ([17R.00157](#)) Deelname experiment "Weten wat werkt" (experiment van de gemeente Utrecht inzake regelluwe bijstand)

21 april 2017 Raadsinformatiebrief ([17R.00246](#)) reactie college op advies Participatieraad
Woerden betreffende het beleid Participatie werk & inkomen

3. Vervolgprocedure

De beoogde raadsbehandeling van dit voorstel vindt plaats in de vergadering van 24 mei 2017 .

4. Bijzonderheden

Uit het raadsvoorstel:

*“Vanwege de deadline wat betreft besluitvorming in het algemeen bestuur en aanlevering van de begroting aan de provincie, heeft het dagelijks bestuur besloten een **beleidsarme** begroting aan de deelnemende gemeenten voor te leggen. Daarbij is afgesproken dat de inhoudelijke discussie wordt voortgezet en dat de resultaten daarvan worden verdisconteerd in de resultaatafspraken Ferm Werk 2018 en de Kaderbrief Ferm Werk 2019. Beide zullen in het najaar met de raad worden besproken.”*